FAKTA OM FARLIGE STOFFER OG MATERIALER

Arbejdsmiljøforholdet og kravene

Ved farlige stoffer og materialer forstås alle stoffer og materialer, der kan have en uønsket effekt på de mennesker, der bliver udsat for dem.
Farlige stoffer og materialer kan medføre skader eller sygdom, hvis man kommer i kontakt med dem eller ikke bruger dem rigtigt.

Indenfor ejendomsserviceområdet findes der 5 hovedområder af faremærkede stoffer:

- kemikalier og rensevæsker
- benzin- og olieprodukter
- bekæmpelsesmidler
- rengøringsmidler (herunder desinfektionsmidler)
- vaskemidler

De hyppigst forekommende risici er kontakt med hud eller øjne og indånding.

Miljøministeriets bekendtgørelse om stoffer og produkter kræver, at kemikalier, der kan udgøre en fare for brugeren, skal mærkes.

I forbindelse med CLP-forordningens indførelse, blev de orange faresymboler erstattet af nye farepiktogrammer der er hvide og med rød rombe (se nedenfor) og risikosætningerne (R-) blev til H-sætninger (hazard = fare) og sikkerhedssætningerne (S-) til P-sætninger (precaution = sikkerhed).

En fareetiket på et kemikalie indeholder blandt andet ***farepiktogrammer***, ***H-sætninger*** og ***P-sætninger***. Desuden blev der med den nye CLP-forordning indført et nyt begreb, ”***Signalord***”.
Der findes to signalord; ”Fare” og ”Advarsel”, hvor "Fare" udtrykker større risiko end "Advarsel". På etiketten vil der kun være ét signalord. Signalordene hører ikke til bestemte farepiktogrammer.

Fareetiketter skal være på dansk.

Normalt vil det være nødvendigt at søge yderligere oplysninger om langtidsvirkninger ad andre kanaler, f.eks. sikkerhedsdatablade.
Sikkerhedsdatabladene skal foruden de tidligere nævnte oplysninger, oplyse om arbejde med stoffet eller materialet kan udgøre en kræftrisiko.

Følgende mærkater anvendes til at mærke farlige stoffer:

Krav og gode råd om tiltag og løsninger

Overblik
Få et overblik over hvilke farlige stoffer, der findes på arbejdspladsen, og sørg for at overholde alle regler. Der skal minimum udarbejdes en oversigt over alle de farlige stoffer der anvendes på arbejdspladsen.

Substitution
Farlige stoffer, materialer og arbejdsprocesser skal erstattes (substitueres) med ufarlige, mindre farlige eller mindre generende stoffer, materialer og arbejdsprocesser, hvis det er teknisk muligt.

Sikkerhedsdatablade og arbejdspladsbrugsanvisninger
Der skal være sikkerhedsdatablade og arbejdspladsbrugsanvisninger på alle farlige produkter. Leverandøren har pligt til at levere / tilsende sikkerhedsdatabladene til køberne af produkterne.
Det er vigtigt at se efter i sikkerhedsdatabladet, om produktet f.eks. er kræft- eller allergifremkaldende, kan give nerveskader (f.eks. opløsningsmidler), skader på forplantningsevnen, og/eller om det er ætsende/irriterende ved kontakt.

Arbejdsgiveren har ansvaret for, at der bliver udarbejdet de nødvendige arbejdspladsbrugsanvisninger, som fortæller, hvordan man skal arbejde med produkterne på den pågældende arbejdsplads. Arbejdspladsbrugsanvisningen skal indeholde en beskrivelse af de farer, som midlerne kan udgøre for mennesker og miljø, samt en beskrivelse af de relevante forebyggende foranstaltninger og adfærdsregler på arbejdspladsen. (Brug evt. tillægsskemaet i At-vejledning C.0.11, og læs mere i BFA Service - Turismes udgivelse: "Inspirationsmateriale om arbejdspladsbrugsanvisninger").

Arbejdspladsbrugsanvisninger og sikkerhedsdatablade skal være tilgængelige for ansatte, der er beskæftiget med stoffet eller materialet. De skal vejledes i brugen heraf og have brugsanvisningen udleveret med effektiv instruktion.

Stoffer under lås
Visse stoffer skal opbevares aflåst i et giftskab, der er mærket med advarselsskilte. - Stoftyperne er angivet i §24 i Miljøstyrelsens klassificeringsbekendtgørelse

Ventilation

Der skal sørges for god almen ventilation og i tilfælde af risiko for luftforurening med bl.a. farlige stoffer også procesventilation

Undgå aeresoler

Undgå at bruge midler, der sprayes/forstøves, hvis de kan fås i en anden form, for at beskytte luftvejene. Undgå ligeledes højtryksrensning (tryk > 4 BAR), hvis det er muligt, på grund af dannelsen af aerosoler med farligt indhold, der kan indåndes.

Egnede personlige værnemidler

Bær egnede personlige værnemidler, når der bruges farlige midler. Personlige værnemidler kan være sikkerhedsbriller, åndedrætsværn, handsker, gummiforklæde, sikkerhedsfodtøj, mv.
Vær opmærksom på, at der ikke er personer i nærheden af, hvor der arbejdes med farlige stoffer, og som ikke er beskyttede med værnemidler.

Opbevaring

Farlige stoffer skal altid opbevares i originalemballagen med den originale mærkning og etikettering og må ikke omhældes til anden emballage

Midler må ikke opbevares i beholdere, der kan give anledning til forveksling med fødevarer. Beholdere, som bruges til farlige stoffer, skal mærkes på en sådan måde, at alle brugere kan se, at indholdet kan udgøre en risiko. Beholderne skal mærkes efter Miljøministeriets regler, CLP-forordningen eller alternativt efter bilag 3 i Bekendtgørelse om sikkerhedsskiltning.

Opbevar ætsende midler adskilt fra bekæmpelsesmidler og andre faremærkede stoffer. Spild herfra kan ødelægge bekæmpelsesmiddelemballagen og derved muliggøre udslip.

Lavest mulig MAL-kode tal

Sørg for ved malearbejde og træarbejde at anvende malinger og lime med lavest mulige MAL-kode tal.

Læs mere om dette emne i "Arbejdsmiljøhåndbog for ejendomsserviceområdet".

Gode links:

- Miljøstyrelsens klassificeringsbekendtgørelse
- BFA Service - Turisme: ”Arbejdsmiljøhåndbog for ejendomsserviceområdet” og "Inspirationsmateriale om arbejdspladsbrugsanvisninger"
- BFA Service - Turisme: "10 gode råd om arbejde med kemikalier"
- www.bfa-service.dk

BFA Transport Service – Turisme Jord til Bord